

۱- در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«در اردوگاه‌های مخوف رژیم بعث، روحیه قالب‌آسرای ایرانی، مبارزه با تنبلی و سستی بود.»
(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲- کدام گزینه، با عبارت «حب الوطن من الایمان» مناسبت معنایی بیشتری دارد؟

- (۱) من میهنم ایران زمین را دوست دارم / این سرزمین علم و دین را دوست دارم
- (۲) تا گردش جهان و دور آسمان به پاست / نور ایزدی همیشه رهنمای ماست
- (۳) زنده باد آن‌که ایمان باشدش عشق وطن / هم وطن غم‌خوار او هم اوست غم‌خوار وطن
- (۴) و آن‌که حب وطن نداشت به دل / مرده زان خوب‌تر به باور من

۳- در کدام گزینه «متمم» وجود دارد؟

- (۱) پرچم جمهوری اسلامی را برخواهد افراشت.
- (۲) درس پاسداری را به انسان‌های آزاده جهان آموخت.
- (۳) تمام بچه‌های ایران فرزندان حقیقی من هستند.
- (۴) نقاشی تو طیب زخم‌های ماست.

۴- در همه گزینه‌ها به جز ..... کاربرد آرایه «جناس» مشهود است.

- (۱) با من مگوی جز صفت سرو قامت / زیرا که نیست جز سخن راست دلپذیر
- (۲) وه چه بیگانه گذشتی نه کلامی به سلامی / نه نگاهی به نویدی نه امیدی به پیامی
- (۳) تا روانم هست نامت بر زبان دارم روان / تا وجودم هست خواهد بود نقشت در ضمیر
- (۴) نه به میل زمان خراب شود / نه به سیل زمین در آب شود

۵- در کدام گزینه غلط املائی وجود دارد؟

- (۱) ای وطن، ای دل مرا ماوا / ای وطن، ای تن مرا مسکن
- (۲) ای هدهد سبا به صبا می‌فرستمت / بنگر از کجا به کجا می‌فرستمت
- (۳) ای مجمع‌الجزایر گل‌ها، خوبی‌ها! ... / ای اقیانوس موج عاطفه و خشونت
- (۴) جوانان پاک‌آیین، سیمای وطن را به زیور و شکوه خلاقیت و نوآوری می‌آریند.

۶- کدام گزینه توضیح درستی ارائه نمی‌دهد؟

- (۱) موضوع کتاب «رساله قشیریه» شرح و توضیح نام‌های خداوند به زبان عربی است.
- (۲) میرزا محمدصادق امیری، به سبب مهارت در شاعری، به ادیب الممالک ملقب شد.
- (۳) قائم مقام فراهانی در نوشتن کتاب «منشآت» از شیوه گلستان سعدی پیروی کرده است.
- (۴) آثار «از آسمان سبز» و «از این ستاره تا آن ستاره» از سلمان هراتی می‌باشد.

۷- در کدام گزینه غلط املائی دیده می‌شود؟

- (۱) صف مهشر - تشنه و عطشان - اصل و نصب
- (۲) روحیه جوانمردی - نظم و نثر - تعالیم اسلامی
- (۳) وحدت و یک‌پارچگی - بنیانگذار انقلاب - فوراً و فی المجلس
- (۴) موضع و جایگاه - کاهلی و سستی - قدرت کاذب

۸- نقش کلمات مشخص شده در متن زیر به ترتیب کدام است؟

- «حسین علی، یکی از بچه‌های خراسانی بود که اصل و نسبش برمی‌گشت به یکی از روستاهای قوچان»
(۱) مفعول - متمم (۲) نهاد - متمم (۳) نهاد - مفعول (۴) مفعول - مستند

۹- در کدام گزینه واژه‌ها مترادف هستند؟

- (۱) مخوف و ترس (۲) کسب و غمگین (۳) شط و دریا (۴) خسرو و پادشاه

۱۰- املائی کدام گزینه با توجه به معنا نادرست است؟

- (۱) قضا (نبرد) - مهتوا (درون‌مایه)
(۲) انسجام (روان بودن) - صفا (پاکی)
(۳) مضيقه (تنگنا) - حیران (سرگشته)
(۴) همجی کردن (بخش کردن) - اصلاح (درست کردن)

۱۱- در بیت زیر، همه آرایه‌های ذکر شده، به جز ..... به کار رفته است.

«ستاره‌ای بدرخشید و ماه مجلس شد / دل رمیده ما را انیس و مونس شد»

- (۱) تشبیه (۲) مراعات‌نظیر (۳) واج‌آرایی (۴) تضاد

۱۲- همه گزینه‌ها به جز ..... از آثار محمود حکیمی است.

- (۱) آموزش کودکان نابینا (۲) حس ششم
(۳) پیام‌آور محبت (۴) دری به خانه خورشید

۱۳- در کدام گزینه، هسته گروه اسمی، درست مشخص شده است؟

- (۱) رعایت حقوق دیگران (۲) لحن اشعار عاشقانه
(۳) این سکوت پر معنا (۴) همان خواب سحرگهان

۱۴- همه گزینه‌ها به جز ..... «تشبیه» به شمار می‌آیند.

- (۱) دانه شکر (۲) تاج عزت (۳) رخس پندار (۴) سرای زرنگار

۱۵- کدام واژه، با به‌کارگیری نشانه «مد» تغییر معنا می‌دهد؟

- (۱) مال‌اندیش (۲) همایش (۳) دلارام (۴) فرایند

۱۶- کدام گزینه، نادرست است؟

- (۱) «جامع‌التمثیل» اثر محمد جبله‌رودی، از نویسندگان بزرگ قرن یازدهم هجری است.
(۲) ایرج میرزا، از نوادگان فتحعلی شاه قاجار بود. شعر او ساده و روان و مستعمل بر تعبیرات عامیانه است.
(۳) اسرار التوحید، کتابی است نوشته محمدبن منور، در شرح حال و سخنان ابوسعید ابوالخیر.
(۴) «شاهنامه فردوسی» و «لیلی و مجنون نظامی» در قالب قصیده سروده شده‌اند.

۱۷- کاربرد آرایه «تشخیص» در همه گزینه به جز ..... مشهود است.

- (۱) خاک تشنه، آب را با دل و جان می‌مکید.
(۲) آب به روشنی آفتاب بود و به زیبایی زندگی.
(۳) اندیشه مرگ جوانه، دل سنگ را به درد می‌آورد.
(۴) جوانه اخم‌هایش را درهم کشید و بی‌تاب شد.

۱۸- همه آثار به جز ..... به قیصر امین‌پور تعلق دارد.

- (۱) در کوچه آفتاب (۲) به قول پرستو (۳) به هوای گل سرخ (۴) آینه‌های ناگهان

۱۹- در کدام گزینه غلط املائی دیده می‌شود؟

- (۱) نعره توفنده - طراوت و شادابی
(۲) صفا و مصطفا - اسرار حکیمانه آفرینش
(۳) جثه و پیکر - بهت و حیرت
(۴) ذرات سنگین - رطوبت دلپذیر

۲۰- همه گزینه‌ها به جز ..... در بردارنده مفهومی مشترک هستند.

- (۱) یکی را به سر برنهد تاج بخت
(۲) گروهی بر آتش برد ز آب نیل
(۳) گلستان کند آتشی بر خلیل
(۴) کلاه سعادت یکی بر سرش

۳۰- در کدام بیت از بیت‌های زیر کنایه وجود دارد؟

- (الف) در خاک هم دلم به هوای تو می‌تپد / چیزی کم از بهشت ندارد هوای تو
(ب) امروز تکیه‌گاه تو آغوش گرم من / فردا عصای خستگی‌ام شانه‌های تو
(ج) چیزی عزیزتر از تمام دلم نبود / ای پاره دلم که بریزم به پای تو
(د) در خواب‌های خود به که لبخند می‌زنی؟ / بگذار چون فرشته بیایم به خواب تو
- (۱) الف، ج (۲) الف، د (۳) ب، د (۴) ب، ج

۳۱- در همه بیت‌ها کنایه دارد به جز .....

- (۱) به هرکس که دل باختم، داغ دیدم / به هر جا که گل کاشتم خار چیدم
(۲) گر سیاه است شب و روز دلم / باید از چشم تو، از چشم تو دید
(۳) خواب سنگین ز سر صخره و کوه / رنگ از روی شب تیره پرید
(۴) سرنوشتم اگر این است که می‌بینم / حکم تغییر قضا را به که باید گفت

۳۲- در کدام بیت کنایه وجود دارد؟

- (۱) آبروی بهار با تو / عطش شوره‌زارها با تو
(۲) خون لبخند گل به گردن باد / خون‌بهای بهارها با تو
(۳) سبز و سرخوش به ناز می‌بالند / سروها با تو، سارها با تو
(۴) بارها از تو گفته‌ام از تو / بارها از تو، بارها با تو

۳۳- برای هریک از واژه‌های زیر ۲ هم‌خانواده بنویسید.

معاصر - اعتقاد - عوامل - ولایت - شرافت

۳۴- در کدام گزینه گروه اسمی با الگوی «صفت تعجبی + هسته + صفت بیانی» وجود ندارد؟

- (۱) عجب هوای دلپذیری (۲) چه سرمای شدیدی! (۳) چه روز نحسی! (۴) عجب گل و گیاهی!

۳۵- معنی کدام کلمه به درستی نوشته نشده است؟

- (۱) نیت: قصد و آهنگ (۲) کینه: دشمنی (۳) دعوی: دعوت (۴) معترف: اقرارکننده

۳۶- کدام گزینه از لحاظ ریشه با بقیه متفاوت است؟

- (۱) دعوی (۲) ادعا (۳) وداع (۴) مدعی

۳۷- محمد جبله‌وردی از نویسندگان کدام قرن است و اثر معروف وی چیست؟

- (۱) قرن ده - جامع‌التمثیل (۲) قرن یازدهم - جامع‌الحکایات
(۳) قرن ده - جامع‌الحکایات (۴) قرن یازدهم - جامع‌التمثیل

۳۸- در متن زیر چند غلط املائی دیده می‌شود؟

«اصل این است که در دل تو بقبض و کینه و حسد مسلمانان نباشد و در ذکر حق باشی تا به خواب روی، جنید دست بحلول را بوسید و خاست که برخیزد و برود.»

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۳۹- ابوالقاسم بن محمد بن جنید بغدادی، عارف معروف در کدام قرن می‌زیسته است؟

- (۱) قرن سوم هجری (۲) قرن چهارم هجری (۳) قرن پنجم هجری (۴) قرن ششم هجری

۴۰- نقش واژه‌های مشخص شده در عبارت زیر به ترتیب کدام است؟

«تو دعوی دانای کردی، اکنون که به نادانی خود معترف شدی، تو را بیاموزم.»

(۱) نهاد - متمم - مفعول (۲) نهاد - متمم - متمم (۳) مفعول - متمم - مفعول (۴) نهاد - متمم - نهاد

۴۱- معنای کدام واژه مشخص شده نادرست آمده است؟

(۱) به قدر فهم مستمعان می‌گویم ← (شنیده‌ها)
(۲) مریدان از پی او رفتند ← (به دنبال)
(۳) تو خواهی مرشد خلق باشی ← (راهنما)
(۴) تو دعوی دانایی می‌کردی ← (ادعا کردن)

۴۲- در کدام گزینه، آخرین کلمه هر دو مصرع، نقش دستوری واحدی دارند؟

(۱) روزی که در آن نکرده‌ای کار / وز کرده خود برده‌ای سود
(۲) هر شب که روی به جامه خواب / می‌باش به عمر خود سحرخیز
(۳) چون این دو شوند از تو خرسند / زنهار مگو سخن به جز راست
(۴) می‌کوش که هر چه گوید استاد / کن نیک تأمل اندر این باب

۴۳- کدام بیت با مفهوم بیت «ده روز مهر گردون افسانه است و افسون / نیکی به جای یاران، فرصت شمار یارا» ارتباط بیش‌تری دارد؟

(۱) آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است / با دوستان مروت با دشمنان مدارا «حافظ»
(۲) عدو را به فرصت توان کند پوست / پس او را مدارا چنان کن که دوست «سعدی»
(۳) یک زمان خواجه حضور دوستان فرصت شمار / زان که از دور زمان فرصت زمانی بیش نیست «خواجو»
(۴) دوستان گر به دوستان نرسند / اندر این روزگار معذورند «انوری»

۴۴- کدام بیت با مفهوم بیت زیر، تناسب دارد؟

«غافل منشین نه وقت بازی است / وقت هنر است و سرافرازی است»
(۱) چون با ادب و تمیز باشی / پیش همه کس عزیز باشی
(۲) می‌کوش که هر چه گوید استاد / گیری همه را به چابکی یاد
(۳) زنهار مگو سخن به جز راست / هر چند تو را در آن ضررهاست
(۴) روزی که در آن نکرده‌ای کار / آن روز ز عمر خویش شمار

۴۵- معنی واژه‌های مشخص شده، در کدام بیت، نادرست آمده است؟

(۱) چون این دو شوند از تو خرسند / خرسند شود ز تو خداوند (خرسند: امیدوار)
(۲) می‌کوش که هر چه گوید استاد / گیری همه را به چابکی یاد (چابکی: زیرکی)
(۳) زنهار مگو سخن، به جز راست / هر چند تو را در آن ضررهاست (زنهار: آگاه باش)
(۴) چون با ادب و تمیز باشی / پیش همه کس عزیز باشی (تمیز: تشخیص دادن)

۴۶- با توجه به بیت زیر، معنی کدام گزینه، نادرست است؟

«ده روز مهر گردون، افسانه است و افسون / نیکی به جای یاران، فرصت شمار یارا»
(۱) ده روز: زمان زیاد (۲) گردون: آسمان (۳) افسانه: داستان (۴) به جای: در حق

۴۷- بیت «ده روز مهر گردون افسانه است و افسون / نیکی به جای یاران فرصت شمار یارا» از چند جمله تشکیل شده است؟

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۴۸- کدام آرایه در بیت زیر وجود دارد؟

«زنهار مگو سخن به جز راست / هر چند تو را در آن ضررهاست»

(۱) تضمین (۲) تلمیح (۳) تشبیه (۴) جناس

۴۹- کدام بیت، با مفهوم عبارت زیر، تناسب معنایی بیش‌تری دارد؟

«قولوا الحق و لو علی أنفسکم»

- (۱) از کجی و کج‌روی اندیشه کن / پیروی راست روان پیشه کن
- (۲) گر راست سخن گویی و در بند بیایی / به زان که دروغت دهد از بند رهایی
- (۳) هر آن کس با تو نگوید درست / چنان دان که او دشمن جان توست
- (۴) گنده‌ست دروغ، از او حذر کن / تا پاک شود دهانت از گند

۵۰- با توجه به عبارت زیر، همه گزینه‌ها، هسته گروه اسمی محسوب می‌شوند، به‌جز ..... .

«جوانه، ریشه کوچکش را برای پیدا کردن آب، در دل زمین به این سو و آن سو می‌فرستاد.»

(۱) آب (۲) ریشه (۳) سو (۴) دل

۵۱- کدام بیت با آرایه داخل کمانک مطابقت ندارد؟

- (۱) هر چه برزیگر طالع، کشته است / از گل و خار همان باید چید (تشبیه)
- (۲) گل بخندید باغ شد پدرام (خوشحال) / ای خوشا این جهان بدین هنگام (تشخیص)
- (۳) خیره از من نرمیدید شما / هر که آفت زده‌ای دید رمید (واج‌آرایی)
- (۴) کس به رویم در شادی نگشود / آن در بست، نهان کرد کلید (تضاد)

۵۲- مفهوم همه بخش‌های مشخص شده، درست آمده است، به‌جز ..... .

- (۱) از گفته او مپیچ سر را ← مخالفت نکردن
- (۲) جنید، دامنش بگرفت ← التماس کردن
- (۳) اخلاق، پای‌بندی به حق است ← تسلط داشتن
- (۴) ده روز مهر گردون، افسانه است و افسون ← قصه و فریب بودن

۵۳- معنای درست واژه‌های «هنجار، بغض، ارشاد، چاپار» به ترتیب چیست؟

- (۱) آداب، اندوه، هدایت شدن، نامه‌بر
- (۲) رفتار، دشمنی، راهنمایی کردن، قاصد
- (۳) ارزش، گرفتگی روح، به راه راست رفتن، پیغام
- (۴) اندازه، گرفتگی گلو، پیروزی کردن، پیک

۵۴- در کدام گزینه غلط املائی دیده می‌شود؟

- (۱) اسرار - حکیمانه - حدقه
- (۲) راس - جثه - طاوس
- (۳) فراز - زرنا ب - خفاش
- (۴) قدرت دفع - بی‌همتا - وهم و گمان

۵۵- مفهوم کدام گزینه از بقیه دورتر است؟

- (۱) نامه بی‌نام، کاغذ پاره‌ای بی‌قدر بود / جزو جان گردید چون آرامش از نام تو یافت
- (۲) از نام تو جان بخش‌تر از آب حیات / محتاج تو خلقی به حیات و به ممات
- (۳) ای نام نکوی تو، سر دفتر دیوان / وی طلعت روی تو زینت‌ده عنوان‌ها
- (۴) ای نام تو بهترین سرآغاز / بی‌نام تو نامه کنم باز

۵۶- در کدام گزینه، همه ارکان تشبیه وجود دارد؟

- (۱) هم‌چو گلبرگ طری هست وجود تو لطیف
- (۲) هر که از بادی رود از جا، خسی است.
- (۳) تو هم‌چون صبحی و من شمع خلوت سحرم.
- (۴) این عمر به ابر نوبهاران ماند.

۵۷- در کدام گزینه، رکن مشببه درست مشخص شده است؟

- ۱) مهمان‌سراست خانه دنیا که اندرو / یک روز این بیاید و یک روز او رود
- ۲) درخت تو گر بار دانش بگیرد / به زیر آوری چرخ نیلوفری را
- ۳) به روز حادثه، اندر یم (دریا) حوادث دهر / امید سعی و عمل هاست هم از این هم از آن
- ۴) فراز و نشیب بیابان عشق، دام بلاست / کجاست شیردلی کز بلا نپرهیزد

۵۸- در کدام گزینه غلط املایی دیده می‌شود؟

- ۱) هیران - نژند - نغز
- ۲) کامکار - تمایل - تصاویر
- ۳) فاه‌قاه - هجز - زار و زار
- ۴) صورت‌گر - قهقهه - متحیر

۵۹- کدام آرایه در بیت «به درگاه لطف و بزرگیش بر / بزرگان نهاد بزرگی ز سر» به کار نرفته است؟

- ۱) جناس
- ۲) کنایه
- ۳) تکرار
- ۴) تشبیه

۶۰- کدام آرایه در بیت «هیچ کس از جای او آگاه نیست / هیچ کس را در حضورش راه نیست» به کار رفته است؟

- ۱) تلمیح
- ۲) تشبیه
- ۳) تضاد
- ۴) جناس

۶۱- در دو بیت زیر به ترتیب چند جمله و چند فعل ماضی به کار رفته است؟

«آمد آن شکرگزاریش به گوش / گفت کای پیر خرف گشته، خموش

کای فلان چاشت بده یا شامم / نان و آبی که خورم و آشامم»

- ۱) پنج - سه
- ۲) هفت - دو
- ۳) شش - یک
- ۴) ده - دو

۶۲- در کدام گزینه واژه‌های متضاد وجود ندارد؟

- ۱) استوار - سست
- ۲) وحدت - یکپارچگی
- ۳) نابسامان - نظام‌مند
- ۴) اسارت - آزادی

۶۳- با توجه به عبارت زیر، نقش دستوری «چشم» و «همه» در کدام گزینه آمده است؟

«همه را چشم امید به درگاه تو باز است.»

- ۱) متمم - صفت
- ۲) نهاد - مضاف‌الیه
- ۳) نهاد - مفعول
- ۴) مفعول - نهاد

۶۴- درباره ارتباط محتوایی داستان [آن سوی پنجره] با مصراع «تا شقایق هست زندگی باید کرد» توضیح دهید.

۶۵- بیت «گر از ملک کرمان سرایم رواست / که هندوستانی خوش آب و هواست» چه آرایه‌ای دارد؟

- ۱) جناس ناقص اختلافی
- ۲) جناس ناقص حرکتی
- ۳) جناس ناقص افزایش
- ۴) تشخیص

۶۶- بیت «از خدا جویم توفیق ادب / بی‌ادب محروم ماند از لطف رب» با کدام بیت ارتباط معنایی دارد؟

- ۱) گشت از علم و ادب، مذهب اسلام عیان
  - ۲) با ادب باش که اندر همه‌جا یابی راه
  - ۳) بی‌ادب می‌شود از فیض الهی محروم
  - ۴) با ادب باش که تکلیف جوانان ادب است
- شرح این مسئله امروز نگنجد به بیان در قیامت نشود روی سفید تو سیاه خویش را می‌کند از جهل و شقاوت معدوم فرق ما بین بنی آدم و حیوان ادب است

۶۷- عبدالرحمن جامی کتاب «نفحات الانس» را به تقلید از چه کتابی نوشته است؟

- ۱) خمسه‌ی نظامی
- ۲) گلستان سعدی
- ۳) شاهنامه فردوسی
- ۴) بوستان سعدی

۶۸- عبارت زیر چند جمله است؟

«پاکا! ملکا! ملکا! ملک جان‌ها از آن توست و جمله دل‌ها به فرمان تو»

(۱) جمله ۲ (۲) جمله ۳ (۳) جمله ۴ (۴) جمله ۵

۶۹- بیت «گشت از کلکِ «فدایی» چو دلش دود بلند

(۱) تشبیه (۲) اغراق (۳) مراعات‌النظیر (۴) هر سه مورد

۷۰- برای هریک از واژه‌های زیر، دو هم‌خانواده بنویسید.

(۱) اخلاص (۲) حق (۳) مامور

۷۱- معنی ابیات زیر را بنویسید.

(۱) شیرِ حَقْم، نیستم شیرِ هوا

(۲) بادِ خشم و بادِ شهوت، بادِ آز

۷۲- درس هشتم «گریه‌ی امیر» از کدام نویسنده انتخاب شده است؟

(۱) سید مهدی شجاعی (۲) محمود حکیمی (۳) محمود کیانوش (۴) دکتر شریعتی

۷۳- بیت «سخن‌هایشان جمله نغز است و ناب

دستوری دارند؟

(۱) مفعول - نهاد (۲) هر دو نهاد (۳) هر دو مفعول (۴) هر دو مسند

۷۴- مصرع «ستاره‌ای بدرخشید و ماه مجلس شد» [ماه مجلس] چه نقش دستوری دارد؟

(۱) مسند (۲) مفعول (۳) صفت (۴) نهاد

۷۵- مصرع «خارکش پیر با دلق درشت» کلمه‌ی درشت چه نقش دستوری دارد؟

(۱) قید (۲) مفعول (۳) صفت (۴) مسند

۷۶- بیت «لنگ‌لنگان قدمی برمی‌داشت

دانه‌ی شگری] به ترتیب چه نقش دستوری دارند؟

(۱) مسند - مفعول (۲) صفت - نهاد (۳) قید - مفعول (۴) نهاد - مفعول

۷۷- نقش «ش» چیست؟ (گفتمش: سوخت جانم آبی بده)

(۱) مضاف‌الیه (۲) متمم (۳) مفعول (۴) نهاد

۷۸- بیت «چشم دل باز کن که جان بینی

(۱) دو مفعول (۲) سه مفعول (۳) یک مفعول (۴) چهار مفعول

۷۹- معنی این دو بیت را بنویسید.

پیر گفتا که چه عزت زین به

کای فلان چاشت بده یا شام

۸۰- معنی بیت زیر را بنویسید.

کنم از جیب نظر تا دامن

چه عزیزی که نکردی با من

۸۱- حکایت «خودشناسی» از کدام اثر انتخاب شده است؟

(۱) گلستان (۲) بهارستان (۳) اسرارالتوحید (۴) کشفالاسرار

۸۲- معنی واژه‌های زیر را بنویسید.

(۱) چرتکه (۲) چاپار (۳) اسطراب (۴) پیک

۸۳- معنی واژه‌های زیر را بنویسید.

(۱) خدادادی (۲) چیرگی (۳) هنجار (۴) حریم
(۵) معیار (۶) حصار (۷) هویت (۸) رهاورد

۸۴- بیت «تمام طول هفته را به انتظار جمعهام
(۱) مراعات‌النظیر (۲) تضاد (۳) تشخیص (۴) موارد ۱ و ۲
دوباره صبح، ظهر، نه! غروب شد، نیامدی» چه آرایه‌ای دارد؟

۸۵- مصرع «چون برآید این همه گل‌های نغز کامکار» کلمات [نغز - کامکار] به ترتیب چه نقش دستوری دارند؟
(۱) مضاف‌الیه - صفت (۲) هر دو صفت (۳) هر دو مسند (۴) قید - مفعول

۸۶- معنی واژه‌های زیر را بنویسید.

(۱) نژند (۲) صورتگر (۳) تمائیل (۴) نغز

۸۷- عبارت «در اطراف گردنش، گویا چادری سیاه افکنده» ارکان تشبیه را مشخص کنید.

۸۸- عبارت «بر فراز گردن طاووس، به جای یال، کاکلی سبز رنگ و پرنقش و نگار رویده است.» فعل [رویده است] چه نوع فعلی است؟

(۱) ماضی بعید (۲) مضارع اخباری (۳) ماضی نقلی (۴) ماضی استمراری

۸۹- دو هم خانواده برای کلمات زیر مشخص کنید.

(۱) خالق (۲) آفرینش (۳) گشوده (۴) پوشیدنی

۹۰- مفرد کلمات زیر را بنویسید.

(۱) اسرار (۲) حکیمان

۹۱- حکایت «به خدا چه بگویم» از کدام کتاب انتخاب شده است؟

(۱) رساله‌ی قشیریه (۲) گلستان (۳) بوستان (۴) قابوس‌نامه

۹۲- «خشم خدا» چه نوع ترکیبی است؟

۹۳- بیت «نیت من در نماز و در دعا
ترس بود و وحشت از خشم خدا» به چه معنی است؟

۹۴- بیت «پیش از این‌ها خاطر من دل‌گیر بود
از خدا در ذهنم این تصویر بود» به چه معنی است؟

۹۵- در بیت «تا که یک شب، دست در دست پدر
راه افتادم به قصد یک سفر» [دست پدر - قصد یک سفر]

چه نوع ترکیبی هستند؟
(۱) وصفی - اضافی (۲) وصفی - وصفی (۳) اضافی - وصفی (۴) اضافی - اضافی

۹۶- دو بیت «این جا می شود یک لحظه ماند

گوشه ای خلوت، نمازی ساده خواند»

»با وضویی دست و رویی تازه کرد

با دل خود گفت و گویی تازه کرد»

کلمات [یک لحظه - نمازی ساده] چه نقش دستوری دارند؟

۱) مفعول - مسند   ۲) نهاد - مسند   ۳) قید - صفت   ۴) قید - مفعول

۹۷- دو بیت «آن خدا بی رحم بود و خشمگین

خانه اش در آسمان، دور از زمین

بود، اما در میان ما نبود

مهربان و ساده و زیبا نبود» به چه معنی هستند؟

۹۸- در بیت «رعد و برق شب، طنین خنده اش

سیل و طوفان، نعره ی توفنده اش» کدام آرایه ی ادبی دیده می شود؟

۱) مراعات النظیر   ۲) تشبیه

۳) تضمین   ۴) موارد ۱ و ۲

۹۹- بیت «هیچ کس از جای او آگاه نیست

هیچ کس را در حضورش راه نیست» به چه معنی است؟

۱۰۰- دو ترکیب [طنین خنده - نعره ی توفنده] به ترتیب چه نوع ترکیب هایی هستند؟

۱) هر دو ترکیب اضافی   ۲) هر دو ترکیب وصفی
۳) ترکیب اضافی - وصفی   ۴) ترکیب وصفی - اضافی

۱- در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«در اردوگاه‌های مخوف رژیم بعث، روهیه قالب اُسرای ایرانی، مبارزه با تنبلی و سستی بود.»
(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۲- کدام گزینه، با عبارت «حب الوطن من الایمان» مناسبت معنایی بیش‌تری دارد؟

(۱) من میهنم ایران زمین را دوست دارم / این سرزمین علم و دین را دوست دارم
(۲) تا گردش جهان و دور آسمان به پاست / نور ایزدی همیشه رهنمای ماست
(۳) زنده باد آن‌که ایمان باشدش عشق وطن / هم وطن غم‌خوار او هم اوست غم‌خوار وطن
(۴) و آن‌که حب وطن نداشت به دل / مرده زان خوب‌تر به باور من

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۳- در کدام گزینه «متمم» وجود دارد؟

(۱) پرچم جمهوری اسلامی را برخواهد افراشت.
(۲) درس پاسداری را به انسان‌های آزاده جهان آموخت.
(۳) تمام بچه‌های ایران فرزندان حقیقی من هستند.
(۴) نقاشی تو طیب زخم‌های ماست.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۴- در همه گزینه‌ها به جز ..... کاربرد آرایه «جناس» مشهود است.

(۱) با من مگوی جز صفت سرو قامتت / زیرا که نیست جز سخن راست دلپذیر
(۲) وه چه بیگانه گذشتی نه کلامی به سلامی / نه نگاهی به نویدی نه امیدی به پیامی
(۳) تا روانم هست نامت بر زبان دارم روان / تا وجودم هست خواهد بود نقشت در ضمیر
(۴) نه به میل زمان خراب شود / نه به سیل زمین در آب شود

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۵- در کدام گزینه غلط املائی وجود دارد؟

(۱) ای وطن، ای دل مرا ماوا / ای وطن، ای تن مرا مسکن
(۲) ای هدهد سبا به صبا می فرستمت / بنگر از کجا به کجا می فرستمت
(۳) ای مجمع‌الجزایر گل‌ها، خوبی‌ها! ... / ای اقیانوس موج عاطفه و خشونت
(۴) جوانان پاک‌آیین، سیمای وطن را به زیور و شکوه خلاقیت و نوآوری می‌آریند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

ای هدهد صبا به سبا می فرستمت.

پرنده نام سرزمین

۶- کدام گزینه توضیح درستی ارائه نمی‌دهد؟

(۱) موضوع کتاب «رساله قشیریه» شرح و توضیح نام‌های خداوند به زبان عربی است.
(۲) میرزا محمدصادق امیری، به سبب مهارت در شاعری، به ادیب الممالک ملقب شد.
(۳) قائم مقام فراهانی در نوشتن کتاب «منشآت» از شیوه گلستان سعدی پیروی کرده است.
(۴) آثار «از آسمان سبز» و «از این ستاره تا آن ستاره» از سلمان هراتی می‌باشد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۷- در کدام گزینه غلط املائی دیده می‌شود؟

- (۱) صف مهشر - تشنه و عطشان - اصل و نصب
- (۲) روحیه جوانمردی - نظم و نثر - تعالیم اسلامی
- (۳) وحدت و یکپارچگی - بنیانگذار انقلاب - فوراً و فی المجلس
- (۴) موضع و جایگاه - کاهلی و سستی - قدرت کاذب

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۸- نقش کلمات مشخص شده در متن زیر به ترتیب کدام است؟

«حسین‌علی، یکی از بچه‌های خراسانی بود که اصل و نسبش برمی‌گشت به یکی از روستاهای قوچان»

- (۱) مفعول - متمم (۲) نهاد - متمم (۳) نهاد - مفعول (۴) مفعول - مسند

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۹- در کدام گزینه واژه‌ها مترادف هستند؟

- (۱) مخوف و ترس (۲) کسل و غمگین (۳) شط و دریا (۴) خسرو و پادشاه

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۱۰- املائی کدام گزینه با توجه به معنا نادرست است؟

- (۱) قضا (نبرد) - مهتوا (درون‌مایه)
- (۲) انسجام (روان بودن) - صفا (باکی)
- (۳) مضيقه (تنگنا) - حیران (سرگشته)
- (۴) هجی کردن (بخش کردن) - اصلاح (درست کردن)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۱۱- در بیت زیر، همه آرایه‌های ذکر شده، به جز ..... به کار رفته است.

«ستاره‌ای بدرخشید و ماه مجلس شد / دل رمیده ما را انیس و مونس شد»

- (۱) تشبیه (۲) مراعات‌نظیر (۳) واج‌آرایی (۴) تضاد

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۱۲- همه گزینه‌ها به جز ..... از آثار محمود حکیمی است.

- (۱) آموزش کودکان نابینا
- (۲) حس ششم
- (۳) پیام‌آور محبت
- (۴) دری به خانه خورشید

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۱۳- در کدام گزینه، هسته گروه اسمی، درست مشخص شده است؟

- (۱) رعایت حقوق دیگران
- (۲) لحن اشعار عاشقانه
- (۳) این سکوت پر معنا
- (۴) همان خواب سحرگهان

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۱۴- همه گزینه‌ها به جز ..... «تشبیه» به شمار می‌آیند.

- (۱) دانه شکر (۲) تاج عزت (۳) رخس پندار (۴) سرای زرنگار

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه ۴ هیچ‌گونه رابطه تشبیهی بین دو واژه وجود ندارد در حالی که در ۳ گزینه دیگر وجود دارد.

۱۵- کدام واژه، با به کارگیری نشانه «مدّ» تغییر معنا می دهد؟

- (۱) مال اندیش (۲) همایش (۳) دلارام (۴) فرایند

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه ۱ چنانچه مال اندیش با علامت «مدّ» به کار رود به معنی «دوراندیش» به کار می رود. ← مال اندیش ← دوراندیش

۱۶- کدام گزینه، نادرست است؟

- (۱) «جامع التمثیل» اثر محمد حبله رودی، از نویسندگان بزرگ قرن یازدهم هجری است.
(۲) ایرج میرزا، از نوادگان فتحعلی شاه قاجار بود. شعر او ساده و روان و مستعمل بر تعبیرات عامیانه است.
(۳) اسرار التوحید، کتابی است نوشته محمدبن منور، در شرح حال و سخنان ابوسعید ابوالخیر.
(۴) «شاهنامه فردوسی» و «لیلی و مجنون نظامی» در قالب قصیده سروده شده اند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۱۷- کاربرد آرایه «تشخیص» در همه گزینه به جز ..... مشهود است.

- (۱) خاک تشنه، آب را با دل و جان می مکید.
(۲) آب به روشنی آفتاب بود و به زیبایی زندگی.
(۳) اندیشه مرگ جوانه، دل سنگ را به درد می آورد.
(۴) جوانه اخم هایش را درهم کشید و بی تاب شد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۱۸- همه آثار به جز ..... به قیصر امین پور تعلق دارد.

- (۱) در کوچه آفتاب (۲) به قول پرستو (۳) به هوای گل سرخ (۴) آینه های ناگهان

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۱۹- در کدام گزینه غلط املائی دیده می شود؟

- (۱) نعره توفنده - طراوت و شادابی
(۲) صفا و مصطفی - اسرار حکیمانه آفرینش
(۳) جنه و بیکر - بهت و حیرت
(۴) ذرات سنگین - رطوبت دلپذیر

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۲۰- همه گزینه ها به جز ..... در بردارنده مفهومی مشترک هستند.

- (۱) یکی را به سر برنهد تاج بخت
(۲) گروهی بر آتش برد ز آب نیل
(۳) گلستان کند آتشی بر خلیل
(۴) کلاه سعادت یکی بر سرش

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۲۱- در کدام گزینه آرایه ادبی مشترک با بقیه گزینه ها دیده نمی شود؟

- (۱) فروتن بود هوشمند گزین / نهد شاخ پر میوه سر بر زمین
(۲) مکن خیره بر زیردستان ستم / که دستی است بالای دست تو هم
(۳) قناعت توانگر کند مرد را / خبر کن حریص جهانگرد را
(۴) بر آنان که شد سیر حق آشکار / نکردند باطل بر او اختیار

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه های ۱ و ۲ و ۳، جناس وجود دارد.

۲۲- مفهوم عبارت «آنچنان آنها را به هم پیوند زده بود که دوگانگی از میان برخاست و وحدت کلمه، پدیدار گشت» از

کدام بیت دریافت می‌شود؟

- (۱) سحرم دولت بیدار به بالین آمد / گفت: برخیز که آن خسروی شیرین آمد
- (۲) ساقیا می‌بده و غم مخور از دشمن و دوست / که به کام دل ما آن بشد و این آمد
- (۳) ز فکر تفرقه باز آی تا شوی مجموع / به حکم آن که چو شد اهرمن، سروش آمد
- (۴) مزده ای دل، که دگر باد صبا باز آمد / هدهد خوش خبر از طرف سبا باز آمد

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۲۳- معنی چند واژه در داخل پرانتز، نادرست است؟

- (جلوه: ظاهر) (فروپاشی: متلاشی شدن) (دل‌سپاری: تعهد داشتن) (دوگانگی: اختلاف) (بنیان‌گذار: موسس) (فرزانه: دانا) (اعلام: یادآوری) (باور: عقیده) (مقصود: هدف) (زایا: زاینده) (کرامت: دلیری) (واقعه عظیم: حادثه بزرگ)
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۲۴- معنی کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) ایثار ← از خودگذشتگی
(۲) شرافت ← بزرگواری
(۳) رشادت ← دلیری
(۴) رادمردی ← شجاعت

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۲۵- کدام یک از گزینه‌های زیر ترکیب وصفی است؟

- (۱) انقلاب ایران (۲) آثار نویسندگان (۳) واقعه عظیم (۴) بنیادهای فکری

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۲۶- در عبارت زیر کدام آرایه ادبی به کار نرفته است؟

- «ادبیات انقلاب، آینه انقلاب است که عشق و شور و رادمردی و دین‌باوری و ایثار در آن موج می‌زند.»
- (۱) کنایه (۲) تشبیه (۳) جناس (۴) واج‌آرایی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

ادبیات انقلاب به آینه انقلاب تشبیه شده / موج زدن: کنایه / واج‌آرایی: «ر» و «د»

۲۷- معنی کدام واژه نادرست است؟

- (۱) رفتار و منش اجتماعی اشخاص را پیش چشم خود دارید. (منش = عادت)
- (۲) معیارهای ارزشی و اخلاقی دگرگون شد. (معیار: اندازه و ملاک)
- (۳) آرمان‌هایی با ارزش، پدیدار گشت. (آرمان‌ها: آرزوها)
- (۴) زبان، عامل انسجام و وحدت همه اقوام یک سرزمین است. (انسجام: محکم)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. انسجام: همبستگی، استحکام

۲۸- نقش واژه‌های مشخص شده در متن زیر به ترتیب کدام است؟

«زیرا باطن هر ایرانی همواره ریشه در دو چشمه زایا دارد.»

- (۱) نهاد - متمم (۲) نهاد - مفعول (۳) متمم - مفعول (۴) نهاد - نهاد

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۲۹- در کدام بیت کنایه بیش‌تر به کار رفته است؟

- (۱) ما بسی گم گشته باز آورده‌ایم / ما بسی بی توشه را پرورده‌ایم
  - (۲) ناخدایان را کیاست اندکی است / ناخدای کشتی امکان یکی است (کیاست: زیرکی)
  - (۳) پرده شک را برانداز از میان / تا ببینی سود کردی یا زیان
  - (۴) تا که خود بشناختند از راه چاه / چاه‌ها کردند مردم را به راه
- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۳۰- در کدام بیت از بیت‌های زیر کنایه وجود دارد؟

- (الف) در خاک هم دلم به هوای تو می‌تپد / چیزی کم از بهشت ندارد هوای تو
  - (ب) امروز تکیه‌گاه تو آغوش گرم من / فردا عصای خستگی‌ام شانه‌های تو
  - (ج) چیزی عزیزتر ز تمام دلم نبود / ای پاره دلم که بریزم به پای تو
  - (د) در خواب‌های خود به که لبخند می‌زنی؟ / بگذار چون فرشته بیایم به خواب تو
- (۱) الف، ج (۲) الف، د (۳) ب، د (۴) ب، ج
- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۳۱- در همه بیت‌ها کنایه دارد به جز .....

- (۱) به هرکس که دل باختم، داغ دیدم / به هر جا که گل کاشتم خار چیدم
  - (۲) گر سیاه است شب و روز دلم / باید از چشم تو، از چشم تو دید
  - (۳) خواب سنگین ز سر صخره و کوه / رنگ از روی شب تیره پرید
  - (۴) سرنوشتم اگر این است که می‌بینم / حکم تغییر قضا را به که باید گفت
- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۳۲- در کدام بیت کنایه وجود دارد؟

- (۱) آبروی بهار با تو / عطش شوره‌زارها با تو
  - (۲) خون لبخند گل به گردن باد / خون‌بهای بهارها با تو
  - (۳) سبز و سرخوش به ناز می‌بالند / سروها با تو، سارها با تو
  - (۴) بارها از تو گفته‌ام از تو / بارها از تو، بارها با تو
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. خون به گردن باد بودن ← کنایه

۳۳- برای هریک از واژه‌های زیر ۲ هم‌خانواده بنویسید.

معاصر - اعتقاد - عوامل - ولایت - شرافت

عصر، اعصار / معتقد، عقیده / عامل، عمل / ولی، متولی / شرف، شریف

۳۴- در کدام گزینه گروه اسمی با الگوی «صفت تعجبی + هسته + صفت بیانی» وجود ندارد؟

- (۱) عجب هوای دلپذیری (۲) چه سرمای شدیدی! (۳) چه روز نحسی! (۴) عجب گل و گیاهی!
- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۳۵- معنی کدام کلمه به درستی نوشته نشده است؟

- (۱) نیت: قصد و آهنگ (۲) کینه: دشمنی
  - (۳) دعوی: دعوت (۴) معترف: اقرارکننده
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۳۶- کدام گزینه از لحاظ ریشه با بقیه متفاوت است؟

- (۱) دعوی (۲) ادعا (۳) وداع (۴) مدعی
گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۳۷- محمد حبله وردی از نویسندگان کدام قرن است و اثر معروف وی چیست؟

- (۱) قرن ده - جامع التمثیل
(۲) قرن یازدهم - جامع الحکایات
(۳) قرن ده - جامع الحکایات
(۴) قرن یازدهم - جامع التمثیل
گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۳۸- در متن زیر چند غلط املائی دیده می‌شود؟

«اصل این است که در دل تو بقبض و کینه و حسد مسلمانان نباشد و در ذکر حق باشی تا به خواب روی، جنید دست بخلول را بوسید و خاست که برخیزد و برود.»

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بغض / بهلول / خواست

۳۹- ابوالقاسم بن محمد بن جنید بغدادی، عارف معروف در کدام قرن می‌زیسته است؟

- (۱) قرن سوم هجری (۲) قرن چهارم هجری (۳) قرن پنجم هجری (۴) قرن ششم هجری
گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۴۰- نقش واژه‌های مشخص شده در عبارت زیر به ترتیب کدام است؟

«تو دعوی دانای کردی، اکنون که به نادانی خود معترف شدی، تو را بیاموزم.»

- (۱) نهاد - متمم - مفعول (۲) نهاد - متمم - متمم (۳) مفعول - متمم - مفعول (۴) نهاد - متمم - نهاد
گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۴۱- معنای کدام واژه مشخص شده نادرست آمده است؟

- (۱) به قدر فهم مستمعان می‌گویم ← (شنیده‌ها)
(۲) مریدان از پی او رفتند ← (به دنبال)
(۳) تو خواهی مرشد خلق باشی ← (راهنما)
(۴) تو دعوی دانایی می‌کردی ← (ادعا کردن)
گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۴۲- در کدام گزینه، آخرین کلمه هر دو مصرع، نقش دستوری واحدی دارند؟

- (۱) روزی که در آن نکرده‌ای کار / وز کرده خود برده‌ای سود
(۲) هر شب که روی به جامه خواب / می‌باش به عمر خود سحرخیز
(۳) چون این دو شوند از تو خرسند / زنهار مگو سخن به جز راست
(۴) می‌کوش که هر چه گوید استاد / کن نیک تأمل اندر این باب
گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۴۳- کدام بیت با مفهوم بیت «ده روز مهر گردون افسانه است و افسون / نیکی به جای یاران، فرصت شمار یارا» ارتباط بیش‌تری دارد؟

- (۱) آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است / با دوستان مروت با دشمنان مدارا «حافظ»
  - (۲) عدو را به فرصت توان کند پوست / پس او را مدارا چنان کن که دوست «سعدی»
  - (۳) یک زمان خواجه حضور دوستان فرصت شمار / زان که از دور زمان فرصت زمانی بیش نیست «خواجه»
  - (۴) دوستان گر به دوستان نرسند / اندر این روزگار معذورند «انوری»
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۴۴- کدام بیت با مفهوم بیت زیر، تناسب دارد؟

- «غافل منشین نه وقت بازی است / وقت هنر است و سرافرازی است»
- (۱) چون با ادب و تمیز باشی / پیش همه کس عزیز باشی
  - (۲) می‌کوش که هر چه گوید استاد / گیری همه را به چابکی یاد
  - (۳) زنهار مگو سخن به جز راست / هر چند تو را در آن ضررهاست
  - (۴) روزی که در آن نکرده‌ای کار / آن روز ز عمر خویش مشمار
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۴۵- معنی واژه‌های مشخص شده، در کدام بیت، نادرست آمده است؟

- (۱) چون این دو شوند از تو خرسند / خرسند شود ز تو خداوند (خرسند: امیدوار)
  - (۲) می‌کوش که هر چه گوید استاد / گیری همه را به چابکی یاد (چابکی: زیرکی)
  - (۳) زنهار مگو سخن، به جز راست / هر چند تو را در آن ضررهاست (زنهار: آگاه باش)
  - (۴) چون با ادب و تمیز باشی / پیش همه کس عزیز باشی (تمیز: تشخیص دادن)
- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. خرسند به معنی راضی و خشنود

۴۶- با توجه به بیت زیر، معنی کدام گزینه، نادرست است؟

- «ده روز مهر گردون، افسانه است و افسون / نیکی به جای یاران، فرصت شمار یارا»
- (۱) ده روز: زمان زیاد (۲) گردون: آسمان (۳) افسانه: داستان (۴) به جای: در حق
- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۴۷- بیت «ده روز مهر گردون افسانه است و افسون / نیکی به جای یاران فرصت شمار یارا» از چند جمله تشکیل شده است؟

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

ده روز مهر گردون افسانه است و افسون است / نیکی به جای یاران فرصت شمار، یارا

۱ ۲ ۳ ۴

۴۸- کدام آرایه در بیت زیر وجود دارد؟

- «زنهار مگو سخن به جز راست / هر چند تو را در آن ضررهاست»
- (۱) تضمین (۲) تلمیح (۳) تشبیه (۴) جناس
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۴۹- کدام بیت، با مفهوم عبارت زیر، تناسب معنایی بیش‌تری دارد؟

«قولوا الحق و لو علی أنفسکم»

- (۱) از کجی و کج‌روی اندیشه کن / پیروی راست روان پیشه کن
  - (۲) گر راست سخن گویی و در بند بیایی / به زان که دروغت دهد از بند رهایی
  - (۳) هر آن کس با تو نگوید درست / چنان دان که او دشمن جان توست
  - (۴) گنده‌ست دروغ، از او حذر کن / تا پاک شود دهانت از گند
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۵۰- با توجه به عبارت زیر، همه گزینه‌ها، هسته گروه اسمی محسوب می‌شوند، به‌جز .....

«جوانه، ریشه کوچکش را برای پیدا کردن آب، در دل زمین به این سو و آن سو می‌فرستاد.»

- (۱) آب   (۲) ریشه   (۳) سو   (۴) دل

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. آب در این گروه اسمی خود وابسته پسین برای هسته «پیدا کردن» می‌باشد.

۵۱- کدام بیت با آرایه داخل کمانک مطابقت ندارد؟

- (۱) هر چه برزیگر طالع، کشته است / از گل و خار همان باید چید (تشبیه)
  - (۲) گل بخندید باغ شد پدرام (خوشحال) / ای خوشا این جهان بدین هنگام (تشخیص)
  - (۳) خیره از من نرمیدید شما / هر که آفت زده‌ای دید رمید (واج‌آرایی)
  - (۴) کس به رویم در شادی نگشود / آن در بست، نهان کرد کلید (تضاد)
- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۵۲- مفهوم همه بخش‌های مشخص شده، درست آمده است، به‌جز .....

- (۱) از گفته او میبچ سر را ← مخالفت نکردن
  - (۲) جنید، دامنش بگرفت ← التماس کردن
  - (۳) اخلاق، پای‌بندی به حق است ← تسلط داشتن
  - (۴) ده روز مهر گردون، افسانه است و افسون ← قصه و فریب بودن
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۵۳- معنای درست واژه‌های «هنجار، بغض، ارشاد، چاپار» به ترتیب چیست؟

- (۱) آداب، اندوه، هدایت شدن، نامه‌بر
  - (۲) ارزش، گرفتگی روح، به راه راست رفتن، پیغام
  - (۳) رفتار، دشمنی، راهنمایی کردن، قاصد
  - (۴) اندازه، گرفتگی گلو، پیروزی کردن، پیک
- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۵۴- در کدام گزینه غلط املائی دیده می‌شود؟

- (۱) اسرار - حکیمانه - حدقه
  - (۲) راس - جثه - طاوس
  - (۳) فراز - زرناب - خفماش
  - (۴) قدرت دفع - بی‌همتا - وهم و گمان
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

* ۵۵- مفهوم کدام گزینه از بقیه دورتر است؟

- (۱) نامه بی‌نام، کاغذ پاره‌ای بی‌قدر بود / جزو جان گردید چون آرامش از نام تو یافت
- (۲) از نام تو جان بخش‌تر از آب حیات / محتاج تو خلقی به حیات و به ممات
- (۳) ای نام نکوی تو، سر دفتر دیوان / وی طلعت روی تو زینت‌ده عنوان‌ها
- (۴) ای نام تو بهترین سرآغاز / بی‌نام تو نامه کنم باز

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۵۶- در کدام گزینه، همه ارکان تشبیه وجود دارد؟

- (۱) هم‌چو گلبرگ طری هست وجود تو لطیف
- (۲) هر که از بادی رود از جا، خسی است.
- (۳) تو هم‌چون صبحی و من شمع خلوت سحرم.
- (۴) این عمر به ابر نوبهاران ماند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۵۷- در کدام گزینه، رکن مشبیه درست مشخص شده است؟

- (۱) مهمان‌سراست خانه دنیا که اندرو / یک روز این بیاید و یک روز او رود
- (۲) درخت تو گر بار دانش بگیرد / به زیر آوری چرخ نیلوفری را
- (۳) به روز حادثه، اندر یم (دریا) حوادث دهر / امید سعی و عمل‌هاست هم از این هم از آن
- (۴) فراز و نشیب بیابان عشق، دام بلاست / کجاست شیردلی کز بلا نپرهیزد

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۵۸- در کدام گزینه غلط املائی دیده می‌شود؟

- (۱) هیران - نژند - نغز
- (۲) کامکار - تمائیل - تصاویر
- (۳) فاه‌فاه - هجز - زار و زار
- (۴) صورت‌گر - فهقه - متحیر

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۵۹- کدام آرایه در بیت «به درگاه لطف و بزرگیش بر / بزرگان نهاد بزرگی ز سر» به کار نرفته است؟

- (۱) جناس
- (۲) کنایه
- (۳) تکرار
- (۴) تشبیه

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

بَر، سَر ← جناس / کلاه یا بزرگی ز سر نهادن ← کنایه / بزرگی در مصراع اول و بزرگی در مصراع دوم ← تکرار

۶۰- کدام آرایه در بیت «هیچ‌کس از جای او آگاه نیست / هیچ‌کس را در حضورش راه نیست» به کار رفته است؟

- (۱) تلمیح
- (۲) تشبیه
- (۳) تضاد
- (۴) جناس

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۶۱- در دو بیت زیر به ترتیب چند جمله و چند فعل ماضی به کار رفته است؟

«آمد آن شکرگزاریش به گوش / گفت کای پیر خرف گشته، خموش

کای فلان چاشت بده یا شامم / نان و آبی که خورم و آشامم»

- (۱) پنج - سه
- (۲) هفت - دو
- (۳) شش - یک
- (۴) ده - دو

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۹- ۶۲- در کدام گزینه واژه‌های متضاد وجود ندارد؟

- (۱) استوار - سست (۲) وحدت - یکپارچگی (۳) نابسامان - نظام‌مند (۴) اسارت - آزادی
گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۶۳- با توجه به عبارت زیر، نقش دستوری «چشم» و «همه» در کدام گزینه آمده است؟

- «همه را چشم امید به درگاه تو باز است.»
(۱) متمم - صفت (۲) نهاد - مضاف‌الیه (۳) نهاد - مفعول (۴) مفعول - نهاد
گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۶۴- درباره ارتباط محتوایی داستان [آن سوی پنجره] با مصراع «تا شقایق هست زندگی باید کرد» توضیح دهید.

هر دو می‌گویند آدمی تا آخرین لحظه‌ی امید به زندگی با تلاش و کوشش خود را از هر گونه یأس و ناامیدی و شکست و مرگ نجات دهد و به آینده‌ی روشن، شاداب و شکوفا امیدوار باشد.

۶۵- بیت «گر از ملک کرمان سرایم رواست که هندوستانی خوش آب و هواست» چه آرایه‌ای دارد؟

- (۱) جناس ناقص اختلافی (۲) جناس ناقص حرکتی (۳) جناس ناقص افزایش (۴) تشخیص

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. رواست و هواست اختلاف در حرف جناس ناقص اختلافی است.

۶۶- بیت «از خدا جویم توفیق ادب بی‌ادب محروم ماند از لطف رب» با کدام بیت ارتباط معنایی دارد؟

- (۱) گشت از علم و ادب، مذهب اسلام عیان
(۲) با ادب باش که اندر همه‌جا یابی راه
(۳) بی‌ادب می‌شود از فیض الهی محروم
(۴) با ادب باش که تکلیف جوانان ادب است
گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۶۷- عبدالرحمن جامی کتاب «نفحات الانس» را به تقلید از چه کتابی نوشته است؟

- (۱) خمسه‌ی نظامی (۲) گلستان سعدی (۳) شاهنامه فردوسی (۴) بوستان سعدی

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

۶۸- عبارت زیر چند جمله است؟

- «پاکا! ملکا! ملک جان‌ها از آن توست و جمله دل‌ها به فرمان تو»
(۱) ۲ جمله (۲) ۳ جمله (۳) ۴ جمله (۴) ۵ جمله

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

پاکا! ملکا! ملکا! ملک جان‌ها از آن توست و جمله دل‌ها به فرمان تو
۱ ۲ ۳ ۴

۶۹- بیت «گشت از کلکِ فدایی» چو دلش دود بلند
 (۱) تشبیه (۲) اغراق
 بر ورق کرد رقم، بس که مکرر تشنه» چه آرایه‌ای دارد؟
 (۳) مراعات‌النظیر (۴) هر سه مورد

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
 دود بلند شدن قلم ← اغراق
 کلک - رقم کرد - ورق ← مراعات‌النظیر
 آه دل به دود تشبیه شده است.

۷۰- برای هریک از واژه‌های زیر، دو هم‌خانواده بنویسید.

(۱) اخلاص (۲) حق
 (۳) مأمور (۴) مأموریت - امر - اوامر
 (۱) خلوص - خالص (۲) حقوق - حقایق

۷۱- معنی ابیات زیر را بنویسید.

(۱) شیرِ حَقِّم، نیستم شیرِ هوا
 (۲) بادِ خشم و بادِ شهوت، بادِ آز
 فعل من بر دین من باشد گوا
 ؛ رد او را که نبود اهل نماز

(۱) حضرت علی گفت: من شیرخدا هستم نه شیرِ هوی و هوس دنیوی. اعمال من ایمان مرا ثابت می‌کند.
 (۲) کسی که اهل نماز و خدا نباشد، خشم و شهوت و حرص و طمع او را به نابودی می‌کشد.

۷۲- درس هشتم «گریه‌ی امیر» از کدام نویسنده انتخاب شده است؟

(۱) سید مهدی شجاعی (۲) محمود حکیمی (۳) محمود کیانوش (۴) دکتر شریعتی
 گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

۷۳- بیت «سخن‌هایشان جمله نغز است و ناب
 دستوری دارند؟

(۱) مفعول - نهاد (۲) هر دو نهاد
 (۳) هر دو مفعول (۴) هر دو مسند
 گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
 سخن‌هایشان چگونه است؟ نغز و ناب
 مسند

۷۴- مصرع «ستاره‌ای بدرخشید و ماه مجلس شد» [ماه مجلس] چه نقش دستوری دارد؟

(۱) مسند (۲) مفعول (۳) صفت (۴) نهاد
 گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.

۷۵- مصرع «خارکش پیر با دلق درشت» کلمه‌ی درشت چه نقش دستوری دارد؟

(۱) قید (۲) مفعول (۳) صفت (۴) مسند
 گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

۷۶- بیت «لنگ‌لنگان قدمی برمی‌داشت
 دانه‌ی شگری] به ترتیب چه نقش دستوری دارند؟

(۱) مسند - مفعول (۲) صفت - نهاد
 (۳) قید - مفعول (۴) نهاد - مفعول
 گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

۷۷- نقش «ش» چیست؟ (گفتمش: سوخت جانم آبی بده)

(۱) مضاف‌الیه (۲) متمم (۳) مفعول (۴) نهاد

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. گفتمش یعنی به او گفتم.
متمم

۷۸- بیت «چشم دل باز کن که جان بینی

(۱) دو مفعول (۲) سه مفعول (۳) یک مفعول (۴) چهار مفعول

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. [چشم، جان و آن] مفعول هستند.

۷۹- معنی این دو بیت را بنویسید.

پیر گفتا که چه عزت زین به
کای فلان چاشت بده یا شامم
که نیم بر در تو بالین نه
نان و آبی که خورم و آشامم

پیر به جوان مغرور گفت که چه عزتی از این بالاتر که غلام و بنده‌ی خدمت‌گزار تو نیستم که ای فلانی به من غذا و طعامی بده و نان و آبی که بخورم و بیاشامم.

۸۰- معنی بیت زیر را بنویسید.

کنم از جیب نظر تا دامن
چه عزیزی که نکردی با من

وقتی از سر تا پای بدنم را نگاه می‌کنم که سالم است با خود می‌گویم چه مرحمتی که با من نداشته‌ای و مرا مورد لطف قرار داده‌ای.

۸۱- حکایت «خودشناسی» از کدام اثر انتخاب شده است؟

(۱) گلستان (۲) بهارستان (۳) اسرارالتوحید (۴) کشف‌الاسرار

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

۸۲- معنی واژه‌های زیر را بنویسید.

(۱) چرتکه (۲) چاپار (۳) اسطرلاب (۴) پیک

(۱) ابزاری برای محاسبه و حساب کردن

(۲) پیک - نامه‌بر

(۳) ابزاری که دانش‌مندان علم ستاره‌شناسی در روزگار قدیم برای تعیین وضعیت ستارگان از آن استفاده می‌کردند.

(۴) نامه‌بر

۸۳- معنی واژه‌های زیر را بنویسید.

(۱) خدادادی (۲) چیرگی (۳) هنجار (۴) حریم

(۵) معیار (۶) حصار (۷) هویت (۸) رهاورد

(۱) غریزی (۲) غلبه (۳) قاعده - طریق - روش

(۴) پیرامون (۵) وسیله‌ی ارزش‌گذاری (۶) دیوار

(۷) ذات - حقیقت‌چیزی (۸) سوغات

۸۴- بیت «تمام طول هفته را به انتظار جمعهام
(۱) مراعات‌النظیر (۲) تضاد
دوباره صبح، ظهر، نه! غروب شد، نیامدی» چه آرایه‌ای دارد؟
(۳) تشخیص (۴) موارد ۱ و ۲

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.
صبح - ظهر و شب ← مراعات‌النظیر
صبح - شب ← تضاد

۸۵- مصرع «چون برآید این همه گل‌های نغز کامکار» کلمات [نغز - کامکار] به ترتیب چه نقش دستوری دارند؟
(۱) مضاف‌الیه - صفت (۲) هر دو صفت (۳) هر دو مسند (۴) قید - مفعول
گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

۸۶- معنی واژه‌های زیر را بنویسید.

(۱) نژد (۲) صورتگر (۳) تمایل (۴) نغز
(۱) غمگین (۲) نقاش (۳) شکل‌ها (۴) نیکو و زیبا

۸۷- عبارت «در اطراف گردنش، گویا چادری سیاه افکنده» ارکان تشبیه را مشخص کنید.

گردن طاووس گویا چادری سیاه افکندن
مشبه   مشبه به   وجه شبه
تشبیه   آدات   تشبیه

۸۸- عبارت «بر فراز گردن طاووس، به جای یال، کاکلی سبز رنگ و پرنقش و نگار روئیده است.» فعل [روئیده است] چه نوع فعلی است؟

(۱) ماضی بعید (۲) مضارع اخباری (۳) ماضی نقلی (۴) ماضی استمراری
گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

۸۹- دو هم خانواده برای کلمات زیر مشخص کنید.

(۱) خالق (۲) آفرینش (۳) گشوده (۴) پوشیدنی
(۱) خلاق - مخلوق (۲) آفریننده - آفریدگار
(۳) گشایش - گشودن (۴) پوشید - پوشش

۹۰- مفرد کلمات زیر را بنویسید.

(۱) اسرار (۲) حکیمان
(۱) سر (۲) حکیم

۹۱- حکایت «به خدا چه بگویم» از کدام کتاب انتخاب شده است؟

(۱) رساله‌ی قشیریه (۲) گلستان (۳) بوستان (۴) قابوس‌نامه
گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.

۹۲- «خشم خدا» چه نوع ترکیبی است؟

ترکیب اضافی

خشم، خدا است ← معنی نمی‌دهد خشم خدا
مضاف مضاف الیه

۹۳- بیت «نیت من در نماز و در دعا

ترس بود و وحشت از خشم خدا» به چه معنی است؟

همیشه با این نیت نماز می خواندم و دعا می کردم که از خشم خداوند ترس و وحشت داشتم.

۹۴- بیت «پیش از این ها خاطر من دل گیر بود

از خدا در ذهنم این تصویر بود» به چه معنی است؟

قبل از این ها فکر من مشغول بود و ناراحت بودم و از خدا تصویر خوبی نداشتم.

۹۵- در بیت «تا که یک شب، دست در دست پدر

راه افتادم به قصد یک سفر» [دست پدر - قصد یک سفر]

چه نوع ترکیبی هستند؟

(۱) وصفی - اضافی (۲) وصفی - وصفی (۳) اضافی - وصفی (۴) اضافی - اضافی

گزینه ی ۴ پاسخ صحیح است.

مضاف مضاف الیه دست پدر
مضاف مضاف الیه قصد یک سفر

۹۶- دو بیت «این جا می شود یک لحظه ماند

گوشه ای خلوت، نمازی ساده خواند»

«با وضویی دست و رویی تازه کرد

با دل خود گفت و گویی تازه کرد»

کلمات [یک لحظه - نمازی ساده] چه نقش دستوری دارند؟

(۱) مفعول - مسند (۲) نهاد - مسند (۳) قید - صفت (۴) قید - مفعول

گزینه ی ۴ پاسخ صحیح است.

۹۷- دو بیت «آن خدا بی رحم بود و خشمگین

خانه اش در آسمان، دور از زمین

بود، اما در میان ما نبود

مهربان و ساده و زیبا نبود» به چه معنی هستند؟

تصوّر من از آن خدا، خدایی بی رحم و عصبانی بود که خانه اش در آسمان بود و از زمین بسیار دور بود و در میان ما نبود و مهربان و ساده و زیبا نبود.

۹۸- در بیت «رعد و برق شب، طنین خنده اش

سیل و طوفان، نعره ی توفنده اش» کدام آرایه ی ادبی دیده می شود؟

(۱) مراعات النظیر (۲) تشبیه (۳) تضمین (۴) موارد ۱ و ۲

گزینه ی ۴ پاسخ صحیح است.

رعد و برق به طنین خنده تشبیه شده.

رعد و برق، طنین، سیل و طوفان، نعره ← مراعات النظیر دارند.

۹۹- بیت «هیچ کس از جای او آگاه نیست

هیچ کس را در حضورش راه نیست» به چه معنی است؟

هیچ کس از مکان خداوند آگاهی ندارد و هیچ کس نمی تواند به درگاه خداوند حاضر شود.

۱۰۰- دو ترکیب [طنین خنده - نعره ی توفنده] به ترتیب چه نوع ترکیب هایی هستند؟

(۱) هر دو ترکیب اضافی (۲) هر دو ترکیب وصفی (۳) ترکیب اضافی - وصفی (۴) ترکیب وصفی - اضافی

گزینه ی ۳ پاسخ صحیح است.

طنین، خنده است، معنی نمی دهد ← مضاف - مضاف الیه

نعره ی، توفنده است، معنی می دهد ← موصوف و صفت